

๒๒

ทำอะไรจึงจะเรียกว่า เคารพพระสังฆธรรม

ที่พระพุทธเจ้าท่านเคารพพระสังฆธรรม ท่านทำท่าไหนล่ะ?

ที่นี้ถึงธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้า ท่านจะอย่างไร จึงจะเรียกว่า
เคารพพระสังฆธรรม เราจะเคารพบ้าง จะทำเป็นตัวอย่าง เอาพระพุทธเจ้า
เป็นตัวอย่าง เราจะเคารพบ้าง

พระพุทธเจ้าท่านไม่ได้ทำท่าไหน ท่านเอาใจของท่านนั้นแหละหยุดไป
ที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายของท่าน ท่านหยุดขึ้นไปตั้งแต่กาย
มนุษย์นี้ที่แสดงไปแล้ว หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เป็น
ลำดับขึ้นไป เข้าถึงกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กาย
ทิพย์ละเอียด กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียด กายอรูปพรหม อรูปพรหม-
ละเอียด กายธรรม กายธรรมละเอียด โสดา โสดาละเอียด สกทาคา สกทา-
คละเอียด อนาคา อนาคาละเอียด พระอรหันต์ พระอรหันต์ละเอียด เข้าถึง
พระอรหันต์โน้น

พอถึงพระอรหันต์แล้ว ใจท่านติดอยู่กับดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอรหันต์
ไม่ถอนเลยทีเดียว ติดแน่นทีเดียว ติดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอรหันต์
นั้น ติดอยู่กลางดวงธรรมนั้นแหละ ไม่คลาดเคลื่อนละถอน ไปไหนก็ไม่ไป ติด
อยู่นั้นแหละ ติดแน่นทีเดียว

เมื่อติดแน่นแล้ว ท่านก็สอดส่องมองดูทีเดียว ว่าประเพณีของ
พระพุทธเจ้าเมื่อได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าแล้วนับถืออะไร เคารพอะไร เคารพ
อะไรบ้าง ไปดูหมด ไปดูตลอดหมด ทุกพระองค์เหมือนกันหมด แบบเดียวกัน
หมด ใจของท่านมาติดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้านี้ทั้งนั้น
ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้า

กำเนิดดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้าหยุดอยู่นี้เอง ติดแน่นไม่ถอน
ถอยหละ

อินทขีรูปโม เหมือนอย่างกับเสาชื่อนปักอยู่ในน้ำ ถ้าลมพัดมาแต่ทิศ
ทั้งสี่ทั้งแปด ไม่เขยื้อน หรือไม่ฉะนั้น

ปพพตูปโม เหมือนอย่างภูเขา ลมพัดมาแต่ทิศทั้งสี่ทั้งแปด ใจไม่เขยื้อน
แน่นเป็งเขียว แน่นกึกทีเดียว

นั่นแหละใจแน่นอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้านั่นแหละ
นั่นแหละเรียกว่า สทุมมครุโน ละ ท่านเป็นผู้เคารพพระสัทธรรม

เมื่อท่านเห็นเช่นนั้น บัดนี้จะเคารพใคร ไม่มีแล้วที่เราจะเคารพ ใน
มนุษย์โลก ทั้งหมดต่ำกว่าเราทั้งนั้น ในเทวโลก พรหมโลก อรูปพรหมต่ำกว่า
เราทั้งนั้น ตลอดไม่มีแล้วในภพทั้ง ๓ จะหาเสมอเราไม่มี สูงกว่าเราไม่มี เรา
สูงกว่าทั้งนั้น ที่เป็นอย่างเราไม่มี เราสูงกว่าทั้งนั้น

จากพระธรรมเทศนาเรื่อง “คาราวาธิกาถา”

๑๐ มกราคม ๒๕๔๗